

ХРОНІКА ПОДІЙ

55 щорічна науково-практична конференція з міжнародною участю «УКРАЇНСЬКА ШКОЛА ЕНДОКРИНОЛОГІЇ» (1–2 червня 2011 року, м. Харків)

1–2 червня 2011 року ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» сумісно з Харківською медичною академією післядипломної освіти МОЗ України та Харківським національним медичним університетом МОЗ України згідно затвердженого НАМН та МОЗ України «Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів, науково-практичних конференцій і наукових семінарів, які проводитимуться у 2011 році», (п. 107, стор. 55), у м. Харкові проведено 55 щорічну науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Українська школа ендокринології».

На конференції були присутні 468 учасників — лікарів та науковців з 19 областей України, м. Києва, Російської Федерації (Санкт-Петербург, Краснодар), представники 15 фармацевтичних компаній та трьох засобів масової інформації.

Із привітаннями до учасників конференції звернулись директор ДУ «ІПЕП» проф. Ю. І. Караченцев, ректор ХНМУ проф. В. М. Лісовий, заступник начальника Головного управління охорони здоров'я Харківської облдержадміністрації — начальник відділу надання медичної допомоги дітям та матерям Т. П. Єфименко, директор Департаменту охорони здоров'я Харківської міської ради Ю. В. Сороколат.

За програмою конференції на трьох ле-

кційних засіданнях було прочитано 36 навчальних лекцій, у тому числі з проблем діабетології — 20, тиреоїдної патології — 6, репродуктології — 4, патології надниркових залоз — 3, ожиріння — 2, остеопорозу — 1.

В якості лекторів, окрім провідних фахівців ДУ «ІПЕП», були запрошені відомі вчені з інших наукових центрів Харкова (ХНМУ, ДУ «ІОЗДП», ДУ «Інститут терапії»), Києва, Донецька, Запоріжжя, а також із Російської Федерації (Санкт-Петербурзька військово-медична академія ім. С. М. Кірова, Краснодарський медичний університет).

Лекційна тематика з діабетології охоплювала різні аспекти проблеми.

Виходячи з того, що інсулінорезистентні стани, такі як метаболічний синдром, предіабет та маніфестний цукровий діабет (ЦД) 2 типу, асоційовані з передчасним атеросклерозом і розвитком на цій основі кардіоваскулярних ускладнень, ця проблема була представлена у програмі доповіддю проф. В. В. Полторак (Харків), яка, зокрема, акцентувала увагу на необхідність оптимізації алгоритму ранньої діагностики діабетичної ретинопатії, котра розвивається ще на доманіфестній стадії ЦД 2 типу та визначає високий кардіоваскулярний ризик. Проф. Л. О. Іванова (Краснодар, Російська Федерація) за результатами аналізу сучасно-

го світового, а також власного досвіду, обґрунтувала шляхи оптимізації медикаментозного лікування гострих коронарних симптомів за ЦД 2 типу. Доповіді проф. І. В. Давидової (Київ) та проф. В. І. Волкова (Харків) торкалися актуальної проблеми — артеріальної гіпертензії у пацієнтів із ЦД. Були обговорені питання, до якої межі можна без загрози для здоров'я пацієнта знижувати артеріальний тиск та якими засобами, окремо було означене місце бета-блокаторів при лікуванні метаболічного синдрому та ЦД. Сучасні аспекти самоконтролю, зокрема дітей та підлітків, які входять до пріоритетних задач Державної Програми «Цукровий діабет» на 2009–2013 рр., були представлені у доповідях проф. О. О. Хижняк (Харків) та д. мед. н. О. В. Большової (Київ). Проблемі гіпоглікемій — невідкладним станам, які потребують своєчасної діагностики та активного лікування, і частота яких збільшується в групах із інсулінотерапією та суворим метаболічним контролем, присвятили свої лекції В. Л. Орленко (Київ) та к. мед. н. О. А. Будрейко (Харків): були проаналізовані сучасні аспекти етіопатогенезу гіпоглікемії, наведені класифікації, розглянуто клінічні прояви, алгоритми лікування, в т. ч. у дитячому віці. Чл.-кор. НАМН України, проф. Б. М. Маньковський (Київ) присвятив лекцію найпоширенішому ускладненню ЦД — діабетичній нейропатії у хворих на ЦД 1 та 2 типів, і акцентував на загальних та відмітних характеристиках цього ускладнення.

Традиційно основний загальний лекцій з проблем діабетології було присвячено сучасним технологіям цукрознижувальної терапії. Обґрунтовано використання аналогу людського ГПП-1 у лікуванні ЦД 2 типу. Підсумовано результати світового досвіду і власні результати використання препаратів нового класу з відмінним від усіх відомих механізмом — інгібіторів ДПП-4, дія яких заснована на інкретиновому ефекті та спрямована на відновлення фізіологічних механізмів регуляції рівня глікемії. Представлені конкретні схеми інсулінотерапії за ЦД 2 типу. Надана інформація відносно переваг комбінованих антидіабетичних препаратів, компоненти яких мають різні механізми дії: така

тактика дозволяє досягти цільового ефекту, використовуючи більш низькі дози медикаментів (чл.-кор. НАМНУ Б. М. Маньковський, Київ; проф. Н. О. Кравчун, Харків; доц. Т. І. Воропай, Харків; к. мед. н. І. П. Романова, Харків). Були також охарактеризовані сучасні коректори метаболізму та препарати для інфузійної терапії при ЦД (проф. М. М. Кочуєва, Харків; к. мед. н. І. П. Романова, Харків). Проф. М. Л. Кирилюк (Київ) ознайомив із показаннями до бальнеотерапії при ЦД та її ефективністю.

За проблемою «Тиреопатологія» тематика лекцій охоплювала проблеми гіпотиреозу, аутоімунного тиреоїдиту (АІТ) та йододефіциту. Д. мед. н. О. В. Большова (Київ) у лекції «Гіпотиреоз у дітей» докладно висвітила класифікації патології, сучасні уявлення відносно етіопатогенезу, діагностики, у тому числі з використанням діагностичних проб та сучасних апаратних методів, а також алгоритми моніторингу дітей різних вікових періодів. Доцент О. М. Приступок (Київ) зупинився на характері соматичних і психічних патологічних станів, під якими маскується гіпотиреоз на стадії субклінічного перебігу. Доц. О. А. Гончарова звернула увагу слухачів на особливості перебігу АІТ у жінок постменопаузального періоду, які пов'язані з інволютивними процесами в імунній та репродуктивній системах, супутньою патологією, пов'язаною зі старінням. Все це ускладнює діагностику даної патології і потребує удосконалення діагностичних критеріїв. Проф. Л. О. Іванова (Краснодар, Російська Федерація) із сучасних позицій деталізувала підходи до терапії АІТ, поділилась із власним досвідом використання тіоктової кислоти, представила тактику та результати такої терапії. Проблема лікування АІТ була продовжена у лекції проф. О. С. Прилуцького (Донецьк), який проаналізував опубліковані у наукових виданнях дані та власні результати відносно використання селенвмісних препаратів у лікуванні пацієнтів із АІТ. Традиційно до програми була включена лекція на актуальну для України тему «Йодний дефіцит», в якій к. мед. н. О. В. Камінський (Київ) представив «нові погляди на стару проблему», які включали аналіз ситуації в Україні щодо

поширеності йододєфіцитзалежної патології, сучасні підходи до діагностики та моніторингу різних груп населення

У межах конференції було проведено симпозіум «Сучасні аспекти діагностики та лікування патології надниркових залоз», на якому, на замовлення учасників попередніх учбових зборів, були обговорені проблемні питання.

Д. мед. н. П. М. Ромащенко поділився досвідом кафедри факультетської хірургії військово-медичної академії ім. С. М. Кірова (Санкт-Петербург, Російська Федерація) відносно лікувальної техніки при «німій» феохромоцитомі. Предметом його доповіді були закономірні питання: як її діагностувати до операції, як попередити та купірувати гіпертонічний криз або некеровану гемодинаміку в ході операції — вилученні «гормонально-неактивної» пухлини мозкового шару надниркових залоз, якому доступу віддати перевагу при адреналектомії у таких випадках.

Актуальність проблеми первинного гіперальдостеронізму (ПГА) пов'язана із значною поширеністю та з доведеною більш високою частотою серцево-судинних уражень і смертності порівняно з рандомізованими за віком та статтю пацієнтами з аналогічним ступенем підвищення артеріального тиску на тлі есенціальної артеріальної гіпертонії. Доцент Л. Г. Полозова (Харків) подала сучасні дані стосовно класифікації ПГА, патогенезу, перебігу, діагностики та моніторингу хворих і підкреслила, що успіх лікування та прогноз у таких хворих напряму залежить від обізнаності терапевтів, ендокринологів і кардіологів відносно симптоматичних артеріальних гіпертензій. Д. мед. н. С. С. Попова присвятила свою доповідь порівняно рідкій патології — некласичній формі уродженої дисфункції кори надниркових залоз.

Проблема репродуктології за програмою конференції була представлена чотирма лекціями. Проф. Є. В. Лучицький (Київ) обрав темою лекції «Асоційований з віком андрогенодефіцит та його взаємозв'язок із метаболічним синдромом у чоловіків». Цей вибір обґрунтований результатами тривалих популяційних досліджень, які демон-

струють, що низький рівень тестостерону в крові є незалежним чинником ризику пізнього розвитку метаболічного синдрому та ЦД 2 типу. Такі взаємини потребують інтегрального підходу до стану здоров'я чоловіків середнього та старечого віку та пошуку нових лікувальних стратегій для цієї категорії населення.

Виходячи з того, що використання препаратів тестостерону та його модифікованих аналогів (андрогенів) посідає особливе місце в практиці лікаря ендокринолога-андролога, д. мед. н. В. О. Бондаренко (Харків) присвятив свою лекцію проблемі андрогенотерапії, в якій детально виклав фізіологічні ефекти тестостерону, навів і охарактеризував спектр андрогенних препаратів, показання для їх призначення, технологію терапії, негативні побічні ефекти.

Лекція проф. А. І. Гладкової (Харків) була присвячена проблемі «Андрологічні аспекти стресу». В ній лектор детально висвітлювала механізми негативного впливу стресу на всі складові чоловічої репродукції на різних етапах онтогенезу. Ця інформація є особливо актуальною в умовах погіршення демографічної ситуації. К. мед. н. Є. М. Коренева прочитала оглядову лекцію «Вплив фталатів на репродуктивну систему». Вибір теми обумовлений тим, що деякі компоненти пластичних мас, як встановлено, мають властивості репродуктивних токсикантів. Передусім це стосується фталатів — хімічних сполук, які є складними ефірами фталевої (ортофталевої) кислоти. Доведено, що особливо негативно фталати впливають на дітей у критичні періоди їх розвитку.

Інша тематика за програмою конференції торкалась ожиріння у дітей та підлітків (проф. О. І. Плехова, Харків) та чинників артеріальної гіпертензії у дітей з ожирінням (проф. Г. О. Леженко, Запоріжжя). Звернення до такої проблеми зумовлено зростанням поширеності цієї патології на теренах Східної Європи та її медико-соціальною значущістю.

Актуальною проблемою сьогодні є остеопороз внаслідок значної поширеності та негативних наслідків, які нерідко призводять до інвалідизації пацієнтів. Цьому питанню

була присвячена лекція проф. О.М. Барна (Київ), яка окреслила нові підходи до лікування остеопорозу.

Окреме засідання було присвячене клінічним розборам хворих із ендокринною патологією. Клінічні спостереження бу-

ли представлені за матеріалами клініки ДУ «ШЕП».

Учасники конференції мали можливість ознайомитись із виставкою фармацевтичних фірм та одержали збірник лекцій.

Резолюція конференції не приймалась.

Заст. директора ШЕП
з науково-організаційної роботи
к. мед. н., доцент **О. В. Козаков**,
Пров. наук. співроб.
к. мед. н. **І. М. Ільїна**

УЧАСНИКИ ДРУГОГО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ МАЛЮНКА СЕРЕД ДІТЕЙ ІЗ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ВІДСВЯТКУВАЛИ ПЕРЕМОГУ НА МАЙДАНІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Компанія Санофі-Авентіс Україна та Асоціація дитячих ендокринологів України підбили підсумки Всеукраїнського конкурсу малюнка серед дітей із цукровим діабетом, що проходив за підтримки МОЗ України. Виставка робіт з усієї України та урочисте нагородження переможців відбулися на головній площі столиці в Міжнародний день захисту дітей.

1 червня 2011 року на Майдані Незалежності в Києві було відкрито виставку робіт учасників Другого всеукраїнського конкурсу малюнка серед дітей із цукровим діабетом та урочисто нагороджено переможців конкурсу.

Протягом квітня 2011 року в рамках програми «Діабет. Допоможемо разом» фармацевтичної компанії Санофі-Авентіс Україна, що є частиною Групи Санофі, тривав Другий всеукраїнський конкурс малюнка серед дітей із цукровим діабетом. Під час візиту до лікаря-ендокринолога діти, які хворіють на цукровий діабет, передавали лікареві один або декілька малюнків на теми: «Моя сім'я», «Мої друзі», «Мое майбутнє», «Мій край», «Мій улюблений герой», «Домашні улюбленці».

Цього року в конкурсі брали участь понад 600 дитячих малюнків, які оцінювало поважне журі у складі: Жан-Поля Шое-ра — Генерального директора Санофі-Авентіс в Україні і Білорусі, Наталії Зелінської — завідуючої відділом дитячої та підліткової ендокринології Українського науково-практичного центру ендокринної хірургії МОЗ

України, президента Асоціації дитячих ендокринологів України, Павла Шилько (DJ Паша) — радіо- та телеведучого, шоумена, президента Gala Media Group, Марії Бурмаки — співачки, народної артистки України.

В результаті непростого процесу відбору та тривалих дебатів щодо 12-ти найкращих робіт переможцями Другого всеукраїнського конкурсу дитячого малюнка стали:

— у номінації «Домашні улюбленці» — Тетяна Грисюк (м. Рівне), Олена Гогуненко (м. Житомир) та Ярослав Чорнобай (м. Харків);

— у номінації «Мій край» — Степан Дмитрієв (м. Донецьк) і Ганна Лізогубова (м. Харків);

— у номінації «Мій улюблений герой» — Андрій Чижов (м. Севастополь), Роман Юлін (м. Макіївка), Єлизавета Сапай (м. Дніпропетровськ);

— у номінації «Мое майбутнє» — Яна Косова (м. Дніпропетровськ), Артем Громов (м. Донецьк);

— у номінації «Моя сім'я» — Анастасія Шпак (м. Славута);

— у номінації «Мої друзі» — Ксенія Годованчук (м. Стаханів).

Учасники конкурсу рясніли талантами, і хоча за умовами конкурсу переможців мало бути лише 12, малюнок Артура Доновського з м. Запоріжжя на тему «Мій край» не залишив байдужим жодного з членів журі — його було також запрошено до Києва для нагородження.

Подарунками для переможців від ком-

панії Санофі-Авентіс стали сертифікати на двотижнєве оздоровлення в спеціалізованому санаторії «Березовий гай» (м. Миргород).

На нагородження діти приїхали до Києва з різних куточків країни, і в рамках спеціально організованої дитячої екскурсії вони відвідали визначні місця столиці.

Урочисте вручення нагород відбулося на Майдані Незалежності. Початком свята дитячого таланту стало створення колективного шедевр — діти розмалювали вітраж із зображенням символу Всеукраїнського конкурсу малюнка.

Під час нагородження переможців конкурсу Жан-Поль Шоєр, Генеральний директор Санофі-Авентіс в Україні і Білорусі, зазначив: «Я надзвичайно радий, що цього річний проект здобув таку ж велику популярність серед учасників, як і минулого року. Турбота про наших маленьких пацієнтів — дуже важлива складова нашої роботи, і мені особливо приємно сьогодні як винагороду за цю роботу побачити щасливі очі дітей. Як члену журі мені було надзвичайно важко оцінювати дитячі малюнки, адже кожен із них особливий, і, без сумніву, кожна дитина заслуговує на винагороду, піклування і любов».

Наталія Зелінська, завідувача відділом дитячої та підліткової ендокринології Українського науково-практичного центру ендокринної хірургії МОЗ України, президент Асоціації дитячих ендокринологів України, наголосила: «Дуже важливо, що кількість небайдужих до проблеми цукрового діабету з кожним роком зростає. Даним проектом Асоціація дитячих ендокринологів України та компанія Санофі-Авентіс знову переконують у тому, що з діабетом можна жити повноцінним життям, і малюнки наших талановитих дітей вкотре це підтверджують. Я вдячна компанії Санофі-Авентіс за партнерство та надзвичайно важливий для цих діток подарунок — оздоровлення в санаторії».

Виставка дитячих робіт на Майдані Незалежності тривала протягом усього дня, і оцінити роботи могли усі бажаючі.

Наприкінці року компанія Санофі-Авентіс Україна вже традиційно випустить ка-

лендар на 2012 рік, що буде проілюстрований малюнками-переможцями.

За додатковою інформацією звертайтеся:

Тел. (044) 417-55-69, (063) 282-44-10

E-mail: y.chernomorets@dieslovo.com.ua

Контактна особа — Юлія Черноморець

Про Всеукраїнський конкурс малюнка серед дітей із цукровим діабетом

Перший Всеукраїнський конкурс дитячого малюнка серед дітей із цукровим діабетом відбувся в 2010 році в рамках програми «Діабет. Допоможемо разом» компанії Санофі-Авентіс Україна. Конкурс мав великий успіх серед маленьких учасників та привернув значну увагу української спільноти та засобів масової інформації, тому отримав своє продовження в 2011 році.

Про Санофі-Авентіс Україна

Санофі-Авентіс Україна є частиною Санофі, глобального і диверсифікованого лідера у сфері охорони здоров'я, який відкриває, розробляє і постачає терапевтичні рішення, орієнтовані на потреби пацієнтів. У сфері охорони здоров'я Санофі спеціалізується на семи платформах зростання: рішення для діабету, людські вакцини, інноваційні препарати, рідкісні захворювання, турбота про здоров'я споживачів, ринки, що розвиваються, і ветеринарія.

Про Асоціацію дитячих ендокринологів України

Всеукраїнська громадська організація «Асоціація дитячих ендокринологів України», що створена у 2005 році, об'єднує лікарів різного фаху з усіх регіонів України — для покращення медичної допомоги дітям з ендокринними хворобами. За сприяння Асоціації проводяться виїзди у регіони бригад лікарів для оглядів дітей з діабетом, забезпечується їх санаторно-курортне лікування, придбання для них інсулінових pomp, створюються протоколи лікування дітей з ендокринними хворобами, проводиться громадська робота по захисту прав цих дітей

ОБРАЗЦЫ ОФОРМЛЕНИЯ ПРИСТАТЕЙНОГО СПИСКА ЛИТЕРАТУРЫ (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006)¹

1. Книги, монографии

1.1. Один автор

Корпачев, В.В. Инсулин и инсулинотерапия [Текст] / В.В. Корпачев. — К.: РИА Триумф, 2001. — 453 с.

1.2. Два или три автора

Кузин, М.И. Местное обезболивание [Текст] / М.И. Кузин, С.Ш. Харнас. — М.: Медицина, 1982. — 144 с.

1.3. Четыре автора

Основы создания гибких автоматизированных производств [Текст] / Л.А. Пономаренко, Л.В. Адамович, В.Т. Музычук, А.Е. Гридасов. — К.: Техніка, 1986. — 144 с.

1.4. Пять и более авторов

Криохирургия [Текст] / Н.Г. Малова, Н.И. Хвисюк, Л.И. Маслина [и др.]. — Х.: Скорпион, 2000. — 63 с.

1.5. Книги, опубликованные под редакцией

Болезни органов эндокринной системы [Текст] / под ред. И.И. Дедова. — М.: Медицина, 2000. — 564 с.

1.6. Переводные книги

Харанри, Л. Патология туберкулеза в пожилом возрасте [Текст] / Л. Харанри, К. Сцемьни; пер. с англ. М.А. Качарунского, А.М. Мороза. — М.: Медицина, 1986. — 247 с.

2. Статья из книги

Морозова, К.И. Влияние сукцината натрия на реакцию альвеолярного фагоцитоза и задержку кварцевой пыли в легких крыс при хронической ингаляционной экспозиции [Текст] / К.И. Морозова // Профессиональные болезни пылевой этиологии. — Свердловск, 1991. — С. 32–39.

3. Статья из журнала

Бондаренко, В.А. Мужской гипогонадизм: современные подходы к диагностике [Текст] / В.А. Бондаренко, Е.В. Лучицкий, Ю.И. Караченцев // Пробл. эндокрин. патологии. — 2007. — № 2. — С. 85–97.

4. Статья из других изданий

Эффективность использования солнцезащитных средств при боковом естественном освещении в промышленных зданиях [Текст] / Е.А. Никишина, И.Г. Коваленко, Н.В. Пономарева [и др.] // Научно-технический прогресс и охрана труда: сб. науч. работ ин-тов охраны труда ВЦСПС. — М., 1983. — С. 94–96.

5. Тезисы

Згурская, О.С. Библиотечно-информационное обслуживание специалистов области в условиях централизации [Текст] / О.С. Згурская, Л.Б. Долинная // Роль службы научной медицинской информации в реализации системы мер, направленных на увеличение продолжительности жизни и трудовой активности людей: тез. респ. науч. конф., Киев, 19–22 апр. 1982 г. — К., 1982. — С. 69–70.

6. Патент

Пат. 25616 UA, МПК A61K 31/195 (2007.01), A61K 31/355 (2007.01). Спосіб лікування гіпофертильності невизначеного генезу у чоловіків [Текст] / Ю.І. Караченцев, В.О. Бондаренко, Н.О. Карпенко [та ін.] (UA); заявник і патентовласник Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського АМН України (UA). — № u 200704552; заявл. 24.04.07; опубл. 10.08.07, Бюл. № 12. — 3 с.

7. Автореферат диссертации

Медведев, В.Е. Ультразвуковые исследования в комплексной диагностике хронического панкреатита и рака поджелудочной железы [Текст]: автореф. дис. ... д-ра мед. наук: 14.00.27, 14.00.05 / Медведев Виктор Евгеньевич; Киев. гос. ин-т усоверш. врачей. — К., 1988. — 42 с.

¹См. также. Образцы оформления: http://www.ukrbook.net/prykl_bib_zap.pdf.
Текст ДСТУ: http://www.ukrbook.net/DSTU_pabl.htm.